

άπυρόνερο τό, Κρήτ.

Έκ τῶν οὐσ. *άπύρι* καὶ *νερό*.

Υδωρ εἰς ὃ ἔχει ἀναμειχθῆ θεῖον. Συνών. *θειαφονέρι*.

άπυρος ἐπίθ. Χίος κ.ά. *άπυρους* Λέσβ. Μοσχονήσ.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. *άπυρος*.

1) Ὁ μὴ πυρωθεὶς Λέσβ. Μοσχονήσ.: *Άπυρους φούρνους*. Συνών. *άξαφτος*, *άπύρωτος* 1. 2) Ὁ μὴ ἐσβεσμένος ἐν ὕδατι, ἐπὶ ἀσβέστου Χίος: *Άπυρος ἀσβέστης*. Διὰ τὴν σημ. πβ. ἀρχ. *άπυρος οἶνος* = ὁ μὴ ὑποστάς ἀκόμη τὸν βρασμόν, τὴν ζύμωσιν. Πβ. *άπύριν* 3.

άπυρότοπος ὁ, Κρήτ.

Έκ τῶν οὐσ. *άπύρι* καὶ *τόπος*. Ἡ λ. καὶ παρὰ Βλάχ. Τόπος ἐνθα ὑπάρχει θεῖον.

άπυροτσούβαλο τό, Κρήτ. (Σφακ.)

Έκ τῶν οὐσ. *άπύριν* καὶ *ισομβάλι*.

Σάκκος περιέχων θεῖον.

άπυροφίτιλο τό, ἀμάρτ. *άπυρόφιτιλο* Ἀμοργ.

Έκ τῶν οὐσ. *άπύρι* καὶ *φίτιλι*, παρ' ὃ καὶ *φτίλι*. Φίτιλι μὲ θεῖον. Συνών. ἰδ. ἐν λ. *άπύριν* 2.

άπύρωτος ἐπίθ. σύνηθ. *άπύρωτους* βόρ. ἰδιώμ.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. *άπύρωτος*.

1) Ὁ μὴ πυρωθεὶς, ὁ μὴ πυρακτωθεὶς σύνηθ.: *Άπύρωτος φούρνος* σύνηθ. Συνών. *άξαφτος*, *άπυρος* 1, ἀντίθ. *ξαμμένος* (ἰδ. *ξάφτω*), *πυρωμένος* (ἰδ. *πυρώω*). 2) Ὁ μὴ φρυγανισθεὶς, ἐπὶ ἄρτου Ἡπ.: *Τὸ ἡρώμ εἶν' άπύρωτο*. 3) Ὁ μὴ πλησιάσας ἢ τεθεὶς παρὰ τὸ πῦρ ὅπως θερμανθῇ ἢ στεγνώσῃ Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Παξ. Πελοπν. (Λάστ. Μάν.): *Άπύρωτα τά 'χ' ἀκόμα τὰ πανγὰ τοῦ παιδιοῦ Ἀπύρανθ*. *Έλα πυρώσου λιγάκι, μὴ γάθεσαι άπύρωτος* Μάν. 4) Οὐδ. οὐσ., μέλι ἐξαχθὲν ἄνευ θερμάνσεως Μακεδ. (Ζουπάν.) Πβ. *άθέρμιστος* 1.

άπύτσιαστος ἐπίθ. Πελοπν. (Κορινθ. Τρίκκ.) *άπύτσιαστους* Μακεδ. *άπύτιαγους* Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀράχ.)

Έκ τοῦ στερητ. *ά-* καὶ τοῦ ἐπιθ. **πυτίαστος* < *πυτιάω*.

1) Ὁ ἄνευ πυτίας κατεσκευασμένος Μακεδ. 2) Ἀχόρταστος, ἀκόρεστος, ἐπὶ ἀνθρώπου (ἐπειδὴ κατὰ τὰς δοξασίας τοῦ λαοῦ ὁ τοιοῦτος δὲν φέρει ἐν ἑαυτῷ πυτίαν καὶ διὰ τοῦτο δὲν δύναται νὰ κορεσθῇ καὶ παχυνθῇ) Πελοπν. (Κορινθ. Τρίκκ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀράχ.): *Μουρὲ άπύ-*

τιαγους εἶν' τοῦτους, δὲ χουρταῖν' Ἀράχ. Συνών. *ξενηστικωμένος*. β) Ἀδύνατος, ἰσχνὸς Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀράχ.): *Άπύτιαγος ντίπ εἶν' αὐτὸ τοῦ πιδὶ Αἰτωλ*.

άπών μετοχ. λόγ. κοιν.

Ἡ ἀρχ. μετοχ. *άπών* τοῦ ρ. *άπειμι*.

Ὁ ἀπουσιάζων, ὁ μὴ παρὼν (συνήθως κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ καταλόγου ἐν τοῖς σχολείοις ἢ κατὰ τὸ προσκλητήριο ἐν τῷ στρατῷ ἢ ἐν τοῖς δικαστηρίοις) λόγ. κοιν.: *Ὁ δεῖνα μαθητὴς εἶναι σήμερα άπών* λόγ. κοιν. *Οἱ φαντάροι, ὅταν ἐβάρεσε τὸ προσκλητήριο, ἔτρεχαν νὰ μὴ τοὺς βγάλουν άπών* καὶ *φάνε κάμμιὰ ὀχτάρα* ΚΠασαγιάνν. Μοσκ. 7.

άπώρας ἐπίρρ. Κρήτ. *άπωροῦ* Θήρ. Χίος *άπωρὸ* Καλαβρ. (Μπόβ.) *άπωρίς* Λευκ. *άπῶρε* ΙΒενιζέλ. Παροιμ.² 248, 22 *άποούρα* Τσακων. *άποτάρα* Τσακων. *πωρὰ* Θήρ. *πωροῦ* Θήρ. Χίος *πωροῦς* Χίος.

Τὸ μεσν. ἐπίρρ. *άπώρας*. Πβ. Γεωργηλ. Ἔλωσ. στ. 630 (ἐκδ. Εἰς Legrand Biblioth. 1, 189) *άπώρας βάλε τὴν βουλὴν μὲ τὴν καλὴν τὴν ὥραν*. Ὁ τύπ. *άπωροῦ* κατὰ τὰ εἰς-οῦ ἐπίρρ. Πβ. ΗΡernot ἐν Λαογρ. 7 (1923) 295 ἐξ. Ὁ τύπ. *άπωρὸ* κατὰ τὰ *δειλινό*, *πρωινό* κττ., τὸ *άπωρίς* κατὰ τὸ *ένωρίς*, τὸ *άπῶρε* κατὰ τὸ *άπόψε*. Ὁ τύπ. Τσακων. *άποιτάρα* παρὰ τὸ *άποούρα* ἐκ τύπ. *άποιτάουρα* προσλαβόντος τὸ μετὰ τῶν ἐπίρρ. συνεκφερόμενον ἄρθρον τὰ κατὰ τὸ σχῆμα *άποσήμερα* - *άποτασήμερα*, *άποχτές* - *άποταχτές* κττ. Κατὰ ΗΡernot Dial. Tsakon. 293 ἴσως ἐκ τοῦ **άποταέδαρι*.

1) Ἐνωρίς Θήρ. Καλαβρ. (Μπόβ.) Λευκ. Χίος — ΙΒενιζέλ. Παροιμ.² 248, 22: *Ξύπνισα άπωροῦ* Θήρ. *Άπωροῦ άπωροῦ νὰ πὰς αὐτόθ*. *Τὴν αὐγὴ άπωρίς* Λευκ. *Άσ' τ' άπωροῦ σὲ γυρεύω* Χίος || Παροιμ.

**Ογοῖος περιμένει ἀπὸ τὴ γειτονιά | πωρὰ πωροῦ δειπνῇ* (εἰρων.) Θήρ.

Π' ἀναμένει ἀπὸ τὴ γειτονιά *άπῶρε* δειπνῇ (συνών. τῇ προηγουμένῃ) ΙΒενιζέλ. ἐνθ' ἄν. || Γνωμ.

Τὸ πουρ-ρὶ πουρ-ρὸ, | τὴ βιραδεῖα άπωρὸ (νὰ ἐγείρεσαι πρωὶ καὶ νὰ πλαγιάζῃς ἐνωρίς) Μπόβ. 2) Ἀπὸ ἱκανῆς ὥρας Κρήτ.: *Άπώρας εἶναι ὀρχομένος* Κρήτ. 3) Πρὸ ὀλίγου Τσακων.

άπώρυγα ἡ, ἀμάρτ. *άπώρ'γα* Καλαβρ. (Γαλλικ. Μπόβ.) *πώρ'γα* Καλαβρ. (Χωρίο Βουν.)

Έκ τοῦ μεταγν. οὐσ. *άπῶρυξ*.

Ἡ καταβολάς. Συνών. *καταβολάδα*, *κατωρύγι*.

ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΑΡΘΡΑ

***ἀναβρίσκω**, *ἀνευρίσκω* Κάρπ.

Έκ τῆς προθ. *ἀνὰ* καὶ τοῦ ρ. *βρίσκω*.

Εὐρίσκω: Ἄσμα:

Άνεκουφῇ τὸ πόπλωμα, τὴν κάγιαν ἀνευρίσκει.

ἀναχασμοῦμαι Πόντ. (Ἄμισ.)

Έκ τῆς προθ. *ἀνὰ* καὶ τοῦ ρ. *χασμοῦμαι*.

Χασμῶμαι. Συνών. ἰδ. ἐν λ. *άποχασμοῦμαι*.

ἀνάψανος ἐπίθ. ἰδ. *ἀνέψανος*.

ἀποζουρλαίνω σύνηθ.

Έκ τῆς προθ. *ἀπὸ* καὶ τοῦ ρ. *ζουρλαίνω*.

Κάμνω τινὰ ἐντελῶς ζουρλόν, τρελλόν. Συνών. ἰδ. ἐν λ. *άποτρελλαίνω*.

ἀποκάπου ἐπίρρ. κοιν.

Έκ τῆς προθ. *ἀπὸ* καὶ τοῦ ἐπίρρ. *κάπου*.

Ἀπὸ κάποιον μέρος: *Αποκάπου θὰ φανῇ*.

ἀποκάτως ἐπίθ. Κρήτ.

Έκ τοῦ ἐπίρρ. *άποκάτω*.

Ὁ κάτω, ὁ κατωτέρω εὐρισκόμενος: *Ὁ άποκάτως γείτονας*. Ὁ *άποκάτως* κῆπος εἶναι ἀπότιστος. Ἀντίθ. *άποπάνως*.

